

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätösno 35/2002
18.9.2002

Asia Virkasuhteen päättymistä koskeva asia

Oikaisuvaatimus

Virkamieslautakunnan on vahvistettava, ettei A:n virkasuhde yliopistoon ole päättynyt 1.3.2002.

Yliopisto on velvoitettava korvaamaan A:n oikeudenkäyntikulut asiassa korkolain 4 §:n 3 momentin mukaisin viivästyskoroin kuukauden kuluttua päätöksen antopäivästä lukien.

Vaatimuksen perusteet

A on 21.2.2002 irtisanoutunut päätoimittajan virasta 1.3.2002 lukien. A on 27.2.2002 ilmoittanut yliopistolle, ettei hänen irtisanoutumistaan voida pitää pätevänä ja että hän jatkaa virassaan sairauslomansa päättymisen jälkeen 31.3.2002. Yliopisto on 28.2.2002 ilmoittanut, ettei se näe syytä suostua A:n virkasuhteen jatkamiseen ja että yliopistolla olisi joka tapauksessa ollut virkamieslain 25 §:n mukainen peruste irtisanoa virkasuhde.

A katsoo, ettei hänen irtisanoutumisensa ollut pätevä, koska se on tapahtunut painostuksen alaisena ja hänen oikeustoimikelpoisuutensa ollessa voimakkaasti alentunut masennustilan johdosta. A on irtisanoutuessaan ollut ahdistunut ja häntä on uhattu poliisitutkinnalla. Yliopistolla ei ole väittämäänsä perustetta irtisanoa A:n virkasuhde.

Irtisanoutumisen taustalla olivat epäselvyydet Oy -nimisen yhtiön yliopistolle tekemissä laskutuksissa. A on toinen yhtiön omistajista. Yliopisto teetti 3.1.2002 päivätyn kyseistä laskutusta koskevan selvityksen sisäisellä tarkastuksella. A antoi 1.2.2002 häneltä asiassa pyydetyn vastineen. A kutsuttiin keskustelemaan hallintojohtaja B:n luo 20.2.2002. B ilmoitti keskusteluissa, että jollei A irtisanoudu seuraavaan päivään mennessä yliopisto tulee tekemään poliisille tutkintapyynnön, joka saatetaan tehdä irtisanoutumisesta huolimatta. B:n väite sopimattomasta menettelystä virkamiehenä tuli A:lle yllätyksenä, koska hän oli koko ajan toiminut asiassa vilpittömästi ja avoimesti. A on irtisanonut itsensä ahdistuneena ja painostuksen alaisena.

Vaatiessaan A:ta irtisanoutumaan ja A:n harkitsemattomasti suostuttua tähän kysymyksessä on ollut A:n ja yliopiston välinen sopimus irtisanoutumisesta, jota on oikeustoimilain 33 ja 36 §:ien mukaan pidettävä pätemättömänä. A:n irtisanoutuminen on tehty sellaisissa olosuhteissa, että yliopiston on kunnian vastaista ja arvotonta vedota siihen. Irtisanoutuminen on johtanut A:n kannalta

kohtuuttomaan tilanteeseen, koska hän on menettänyt virkansa, vaikka ei ole syyllistynyt menettelyyn, jonka perusteella yliopistolla olisi ollut virkamieslain 25 §:n mukainen irtisanomisperuste.

Vastine

Yliopisto on antanut vastineen, jonka mukaan yliopisto on tehnyt päätöksen A:n irtisanomisen hyväksymisestä 22.2.2002. Yliopisto ei ole painostanut A:ta eroamaan virastaan, vaan A on toiminut oman harkintansa perusteella. A:lla on ennen 20.2.2002 käytyjä keskusteluja ollut selkeä käsitys, millaisista Yliopisto-lehden laskutukseen liittyvistä epäselvyyksistä oli kysymys ja mikä hänen osuutensa niihin oli ollut. Laittomana uhkauksena ei ole pidettävä sitä, että A:lle on esitetty, että yliopisto joutuu harkitsemaan epäselvyyksien saattamista poliisitutkintaan. Epäselvyydet ovat tällä hetkellä poliisin tutkittavina.

Valtion virkamieslain 49 §:n nojalla virkamieslautakunnan toimivaltaan ei kuulu sen seikan ratkaiseminen, onko A:n tahdonmuodostuksessa ollut puute hänen jättäessään irtisanoutumisilmoituksensa.

Vastaselitys

A katsoo, että irtisanomisen pätevydestä päättäminen kuuluu virkamieslautakunnan toimivaltaan.

Virkamieslautakunnan on järjestettävä asiassa suullinen käsittely todistajien ja A:n itsensä kuulemiseksi.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Sovellettavat oikeusohjeet

Valtion virkamieslain 49 §:n mukaan virkamieslautakunta käsittelee ja ratkaisee virkamieslautakunnalle tämän lain mukaan kuuluvat asiat.

Valtion virkamieslain 53 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, jolla muu viranomainen kuin valtioneuvoston yleisistunto on antanut virkamiehelle varoituksen taikka lomauttanut tai irtisanonut virkamiehen, purkanut virkasuhteen tai muuttanut virkasuhteen osa-aikaiseksi tai pidättänyt virkamiehen virantoimituksesta, saadaan hakea oikaisua virkamieslautakunnalta. Oikaisuvaatimus on annettava virkamieslautakunnalle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen, johon saadaan hakea oikaisua, on viranomaisen liitettävä oikaisuvaatimusosoitus.

Selvitys tapahtumista

A on 21.2.2002 irtisanoutunut päätoimittajan virasta yliopistossa 1.3.2002. Irtisanomisilmoitus oli osoitettu hallintojohtaja B:lle.

Asiakirjoissa on yliopiston hallintoviraston hallintojohtajan päätösluettelo, joka on päivätty 22.2.2002. Päätösluettelon mukaan A irtisanoutuu 1.3.2002 lukien. Päätösluettelon ovat allekirjoittaneet hallintojohtaja B ja esittelijänä lakimies C.

B ja C ovat 22.2.2002 allekirjoittaneet todistuksen A:n virkasuhteen päättymisestä 1.3.2002 lukien.

A on lähettänyt B:lle 27.2.2002 päivätyn kirjeen, jossa hän on ilmoittanut, että hänen irtisanoutumiskirjeensä on tehty olosuhteissa, joissa hän ei ole kyennyt harkitsemaan viileästi ja tasapainoisesti syntynyttä tilannetta ja että hän oli ilmoitusta laatiessaan lääkärin määräämällä sairauslomalla masennuksen johdosta. Sen vuoksi ilmoitusta ei voida pitää laissa tarkoitettuna irtisanoutumisena virasta. A ilmoitti jatkavansa Yliopisto-lehden päätoimittajana sairaslomansa päättymisen jälkeen 31.3.2002.

A:n asianajaja D on 27.2.2002 lähettänyt hallintojohtaja B:lle telefaxin, jossa hän A:n puolesta ehdotti, että A:n virkasuhde pysyisi voimassa toistaiseksi niin, että A jäisi palkattomalle virkavapaalle. Virkasuhteista neuvoteltaisiin sen jälkeen, kun epäiltyjä väärinkäytöksiä koskeva tutkinta on edennyt niin pitkälle, että asiaa pystytään arvioimaan objektiivisesti. Mikäli epäilyt osoittautuisivat aiheettomiksi tai sellaisiksi, ettei irtisanominen tulisi kyseeseen, A jatkaisi yliopiston palveluksessa myöhemmin sovittavissa tehtävissä.

Yliopiston rehtori E ja hallintojohtaja B ovat 28.2.2002 allekirjoittaneet ja lähettäneet asianajaja D:lle kirjeen, jossa he ilmoittavat, ettei yliopisto näe syytä suostua edellä esitettyyn sopimukseen. Kirjeen mukaan yliopisto on 22.2.2002 tehnyt päätöksen A:n irtisanoutumisen hyväksymisestä eikä virkamies voi virkamieslain 28 §:n mukaan peruuttaa irtisanoutumistaan, jollei viranomaisen anna siihen suostumustaan. Kirjeen mukaan A on toimittanut yliopistolle 21.2.2002 päivätyn lääkärintodistuksen. Kirjeessä kiistetään, että yliopiston edustajat olisivat syyllistyneet painostukseen tai laittomaan uhkaukseen A:ta kohtaan. Kirjeen mukaan voidaan pitää selvänä että A on menettänyt työntekijän luottamuksen ja hänen menettelyään voidaan pitää sellaisena erittäin painavana syynä, joka on virkamieslain 25 §:n mukainen irtisanomisperuste.

A on virkamieslautakunnalle 28.3.2002 saapuneella, haastehakemuksena virkasuhteen päättymistä koskevassa asiassa otsikoidussa kirjelmässä vaatinut, että virkamieslautakunta vahvistaa, ettei A:n virkasuhde yliopistoon ole päätynyt 1.3.2002 lukien. Perusteena vaatimukselle on, ettei irtisanoutuminen ole A:han kohdistetun painostuksen ja oikeustoimikelpoisuuden alentumisen vuoksi ole pätevä.

Kirjelmän täydennyksessä, joka on saapunut virkamieslautakunnalle 26.4.2002 A katsoo, että hänen irtisanoutumisen syynä on ollut A:n ja yliopiston välinen sopimus irtisanoutumisesta, jota on oikeustoimilain 33 ja 36 §:ien mukaan pidettävä pätemättömänä.

Asiakirjoissa ei ole päätöstä, johon olisi liitetty oikaisuvaatimusosoitus.

Yliopisto on kiistänyt virkamieslautakunnan toimivallan asiassa.

Virkamieslautakunnan toimivalta

Valtion virkamieslain 53 §:n 2 momentissa on lueteltu asiat, joista saadaan hakea oikaisua virkamieslautakunnalta. A:n vaatimus ei kohdistu päätökseen, jolla yliopisto on irtisanonut A:n tai päättänyt jostain edellä mainitussa lainkohdassa luetellusta asiasta. Virkamieslaissa ei ole säännöstä, jonka nojalla vir-

kamieslautakunnalla olisi toimivalta tutkia, onko A:n irtisanoutuminen tapahtunut olosuhteissa, joissa sitä ei ole oikeustoimilain 33 § ja 36 §:ien mukaisesti pidettävä pätevä. Koska säännöksiä virkamieslautakunnan toimivallasta on tulkittava suppeasti ja toimivalta rajoittuu siten virkamieslaissa säädettyihin asioihin, virkamieslautakunta jättää A:n vaatimuksen toimivaltaansa kuulumattomana hallintoriita-asiana tutkimatta.

Päätös

Vaatus jätetään tutkimatta.

Oikeudenkäyntikuluvaatus hylätään lakiin perustumattomana.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 49 § ja 53 § 2 momentti

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen ja siihen ottivat osaa puheenjohtaja Jukarainen, jäsenet Paanetoja, Äijälä, Staffans, A. Nieminen, M. Nieminen, Komulainen ja Sipiläinen.